

Súd: Okresný súd Žilina
Spisová značka: 15P/156/2012
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5112240298
Dátum vydania rozhodnutia: 29. 09. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Ladislav Halla
ECLI: ECLI:SK:OSZA:2015:5112240298.6

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Žilina v konaní pred samosudcom Mgr. Ladislavom Hallom v právnej veci navrhovateľky: P. O., rod. X., nar. XX.XX.XXXX, bytom B. S. S. X/XX, N., právne zastúpená Mgr. Ladislavom Švaňom, advokátom so sídlom Veľká Okružná 39, Žilina, proti odporcovi: U. O., nar. XX.XX.XXXX, bytom X. XXX, X., právne zastúpený JUDr. Martinom Burianom, advokátom so sídlom Vojtecha Tvrdého 819/1, Žilina, o určenie príspevku na primeranú výživu rozvedeného manžela, takto

rozhodol:

Odporca je p o v i n n ý prispievať navrhovateľke na jej výživu sumou 100,- € mesačne s účinnosťou od 16.11.2012 do 31.08.2013.

Nedoplatok na určenom výživnom splatný za obdobie od 16.11.2012 do 31.08.2013 v sume 950,- € p o v o ľ u j e odporcovi zaplatiť v lehote do 3 mesiacov od právoplatnosti tohto rozhodnutia, pod následkom straty výhody lehoty, k rukám navrhovateľky.

Vo zvyšnej časti súd návrh z a m i e t a.

odôvodnenie:

Navrhovateľka sa návrhom osobne podaným na súde dňa 16.11.2012 domáhala vydania rozhodnutia, ktorým by bol odporca zaviazaný povinnosťou prispievať navrhovateľke sumou 200,- € mesačne titulom príspevku na primeranú výživu rozvedeného manžela.

Okresný súd Žilina rozsudkom č.k. 15P/156/2012-130 zo dňa 22.10.2013, rozhodol tak, že odporca je povinný prispievať navrhovateľke na jej výživu sumou 100,- € mesačne s účinnosťou od 16.11.2012 do 31.08.2013. Súd vyčíslil nedoplatok a určil lehotu splatnosti. Vo zvyšnej časti súd návrh navrhovateľky zamietol. O trovách konania súd rozhodol tak, že žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania.

Krajský súd v Žiline uznesením č.k. 5CoP/1/2014-167 zo dňa 25.02.2014, zrušil rozsudok okresného súdu a vec vrátil na ďalšie konanie s tým, že okresný súd sa v odôvodnení svojho rozhodnutia dostatočne nevysporiadal s otázkou, či priznanie výživného nie je v rozpore s dobrými mravmi.

Navrhovateľka svoj návrh odôvodnila tým, že manželstvo účastníkov bolo rozvedené rozsudkom Okresného súdu Žilina č.k. 21P/85/2012-40 zo dňa 17.05.2012. Z manželstva pochádzajú dve maloleté deti, a to mal. U., nar. XX.XX.XXXX a mal. X., nar. XX.XX.XXXX, ktoré boli navrhovateľke zverené do osobnej starostlivosti a odporca bol zaviazaný povinnosťou platiť na ich výživu mesačne sumou 250,- €. Navrhovateľka je poberateľkou rodičovského príspevku vo výške 194,70 € mesačne, ktorý však nepostačuje na úhradu jej základných životných potrieb. Navrhovateľka spolu s mal. deťmi býva u svojich rodičov, ktorým prispieva na domácnosť sumou 50,- €. Odporca je zamestnaný v R. A. Q. Q. N. a jeho

príjem je cca 800,- €. Nakoľko je navrhovateľka na rodičovskej dovolenke a stará sa o dve mal. deti, nie je v jej možnostiach nájsť si zamestnanie, prípadne prácu, z ktorej by mohla dosiahnuť ďalší príjem.

Navrhovateľka svoj návrh zmenila podaním doručeným súdu prostredníctvom splnomocneného zástupcu dňa 29.01.2015, kedy uviedla, že si uplatňuje nárok na príspevok na výživu rozvedeného manžela v sume 200,- € mesačne od 16.11.2012 do 03.11.2013.

Svoj pozmenený návrh odôvodnila tým, že do 09.08.2013 bola poberateľkou rodičovského príspevku vo výške 199,60 € mesačne. Od 10.08.2013 bola zaradená do evidencie uchádzačov o zamestnanie, a to až do 03.11.2013, pričom dňom 04.11.2013 nastúpila do zamestnania. Počas zaradenia do evidencie uchádzačov o zamestnanie si aktívne hľadala zamestnanie, pričom jej bola vyplatená dávka v nezamestnanosti za 09/2013 v sume 206,70 €, za 10/2013 v sume 213,60 € a od 01.11.-03.11.2013 v sume 20,70 €.

Na pojednávaní konanom dňa 13.02.2015 súd uznesením pripustil zmenu návrhu tak, že navrhovateľka žiada určiť príspevok na výživu rozvedeného manžela vo výške 200,- € mesačne od 16.11.2012 do 03.11.2013.

Odporca sa k pôvodnému návrhu na začatie konania vyjadril podaním doručeným súdu prostredníctvom splnomocneného zástupcu dňa 14.12.2012, v ktorom uviedol, že jeho čistý mesačný príjem je cca 800,- €. Mesačne zo svojho príjmu platí výživné na mal. deti v čiastke 250,- €, hradí poisťky sebe a mal. deťom v celkovej sume 72,96 €, spláca pôžičku vo výške 100,- €, na bývanie vynakladá 130,- €, na telefón 38,- €, na cestovné 28,- €, na stravu 200,- €, na hygienické potreby 20,- € a na oblečenie 20,- €. Poukázal na skutočnosť, že navrhovateľka ho síce oslovila s návrhom na uzatvorenie dohody o príspevku na výživu rozvedeného manžela, avšak v predmetnom návrhu žiadala od neho pravidelný mesačný príspevok vo výške 100,- €, pričom súdu doložila dohodu, podľa ktorej žiada sumu 150,- €. Navrhovateľka tak súdu ako dôkaz vedome predložila listinu, ktorá nie je identická a ktorej obsah nekorešponduje s listinou adresovanou a doručenou jemu. Možnosti, schopnosti a majetkové pomery odporcu mu neumožňujú poskytovať navrhovateľke príspevok na výživu, preto odporca žiadal návrh navrhovateľky zamietnuť.

Podaním doručeným súdu dňa 10.01.2013 navrhovateľka zaujala stanovisko v vyjadrení odporcu a uviedla, že mesačné výdavky vyčíslené odporcom nezodpovedajú realite. Za poisťky mal. detí platí len 31,27 € a nie sumu 40,- € ako uvádzal. Obdobne je to aj v prípade splácania pôžičky, nakoľko podľa výpisov z účtu spláca pôžičku v sume 94,- € (vo výpise z účtov dve platby, a to 45,64 € a 48,36 €). Spochybnila aj výšku nákladov na domácnosť v sume 130,- €, nakoľko ide o polovicu celkových nákladov, avšak okrem odporcu a jeho matky v dome žije ešte odporcov otec a brat s manželkou a ich dieťaťom, teda v rodinnom dome býva celkovo 5 dospelých osôb. Pokiaľ sa týka stravy, odporca v konaní o rozvod manželstva uviedol (podaním zo dňa 12.04.2012) mesačné výdavky na stravu len v sume 70,- €. Odporca neuvádza reálne výdavky, ktoré musí mesačne vynakladať, ale tieto zámerne skresľuje v snahe dokázať, že nie je v jeho schopnostiach prispievať navrhovateľke. Pokiaľ sa týka predloženia dôkazu - návrh dohody týkajúci sa príspevku na výživu rozvedeného manžela, je pravda, že súdu doložila návrh dohody, kde je uvedená suma 150,- € a odporcovi zaslala návrh dohody so sumou 100,- €, avšak uvedená situácia vznikla omylom, pretože mala pripravené dve verzie dohody. S odstupom času zabudla, že odporcovi posielala návrh na mimosúdnu dohodu na sumu 100,- € mesačne a k návrhu na začatie konania pripojila len listinu, ktorá jej ostala, teda na sumu 150,- € mesačne.

Na pojednávaní konanom dňa 12.02.2013 odporca uviedol, že študuje na vysokej škole. Ide o štúdium sociálnej práce, konkrétne ide o Q. školu sociálnej práce v N., kde sa platí na letný semester 260,- € a na zimný semester 260,- €, s tým, že sa platí aj školné 90,- €. Uvedenú skutočnosť súdu preukázal potvrdeniami o vklade na účet.

Podaním doručeným súdu dňa 12.04.2013 navrhovateľka prostredníctvom splnomocneného zástupcu oznámila, že jej bol pridelený jednoizbový nájomný byt od mesta, s čím navrhovateľke vznikli ďalšie výdavky, a to nájomné a platby za služby spojené s užívaním bytu v sume 150,- € mesačne, úhrada za dodávku elektrickej energie v sume 20,- € a úhrada za dodávky plynu v sume 7,- € mesačne. Zároveň musela navrhovateľka uhradiť poplatok za zapojenie elektriny a merača spotreby elektrickej energie vo výške 42,85 €, polročný poplatok za komunálny odpad 35,04 €, nákup elektrospotrebičov v sume 680,- €, nákup interiérovej farby v sume 50,- € a ďalšie náklady (koberce, stropné svietidlá a pod.). Na úhradu

predmetných nákladov si bola navrhovateľka nútená požičať finančné prostriedky od svojich rodičov a sestry, ktoré musí postupne splácať.

Na pojednávaní konanom dňa 13.02.2015 a dňa 29.09.2015 navrhovateľka a jej splnomocnený zástupca trvali na podanom návrhu. Vzhľadom k dobe, ktorá uplynula od podania návrhu, navrhli, aby nedoplatok, ktorý prípadne bude vyčíslený, bol uložený odporcovi uhradiť jednorázovo.

Na pojednávaní konanom dňa 29.09.2015 odporca a jeho splnomocnený zástupca uviedli, že návrh nie je dôvodný, s tým, že v zmysle platnej judikatúry prichádza do úvahy, či by vôbec mal byť určený príspevok na výživu rozvedenej manželky, tým, že navrhovateľke skončila materská dovolenka, nič jej nebránilo, aby od 01.09.2013 nastúpila do pracovného pomeru.

Z rozsudku Okresného súdu Žilina č.k. 21P/85/2012-40 zo dňa 17.05.2012, ktorý sa stal právoplatným dňa 05.06.2012, súd zistil, že manželstvo účastníkov bolo rozvedené a mal. U. a mal. X. boli na čas po rozvoде zverení do osobnej starostlivosti navrhovateľky, odporca bol zaviazaný povinnosťou platiť na výživu mal. U. mesačne sumou 150,- € a na mal. X. sumou 100,- € mesačne a je oprávnený stretávať sa s deťmi každý párny týždeň od soboty od 09.00 hod. do nedele do 17.00 hod. nepretržite bez prítomnosti matky.

Zo spisového materiálu 21P/85/2012 súd zistil, že za hlavnú príčinu rozvratu manželstva navrhovateľka uviedla neveru zo strany odporcu, ktorú odporca v konaní pred súdom nepoprel.

Z potvrdení o príjme zamestnávateľa odporcu - R. A. Q. Q. v N., mal súd preukázané, že za obdobie 10/2011-10/2012 čistý príjem odporcu predstavoval v priemere 858,- € mesačne (vrátane daňového preplatku v sume 482,50 €, ktorý bol vyplatený odporcovi v mesiaci február 2012). V tomto období bol odporcovi vyplácaný aj daňový bonus mesačne v priemere v sume 41,34 €. Za obdobie od 11/2012-09/2013 čistý príjem odporcu predstavoval v priemere 856,- € mesačne a daňový bonus bol odporcovi vyplácaný mesačne v priemere v sume 42,27 €.

Navrhovateľka bola na rodičovskej dovolenke a poberala rodičovský príspevok. Z potvrdenia Úradu práce, soc. vecí a rodiny Žilina vyplýva, že navrhovateľka bola evidovaná ako uchádzačka o zamestnanie od 10.08.2013.

Z potvrdenie Sociálnej poisťovne, pobočka Žilina, vyplýva, že navrhovateľke bola v septembri 2013 vyplatená dávka v nezamestnanosti v sume 206,70 €, v októbri 2013 v sume 213,60 € a v novembri 2013 v sume 20,70 €.

Od 04.11.2013 navrhovateľka pracuje na základe pracovnej zmluvy v spoločnosti S. X. SR, a.s. ako predavačka s inkasom.

Podľa § 72 ods. 1 Zákona o rodine, rozvedený manžel, ktorý nie je schopný sám sa živiť, môže žiadať od bývalého manžela, aby mu prispieval na primeranú výživu podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov.

Podľa § 72 ods. 2 Zákona o rodine, ak sa bývalí manželia nedohodnúť, určí rozsah príspevku na výživu na návrh niektorého z nich súd. Prihliadne pritom aj na príčiny, ktoré viedli k rozvratu vzťahov medzi manželmi.

Podľa § 72 ods. 3 veta prvá Zákona o rodine, príspevok na výživu rozvedeného manžela možno priznať najdlhšie na dobu piatich rokov odo dňa právoplatnosti rozhodnutia o rozvoде.

Podľa § 75 ods. 1 prvá veta Zákona o rodine, pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného.

Podľa § 75 ods. 2 Zákona o rodine, výživné nemožno priznať, ak by to bolo v rozpore s dobrými mravmi; to neplatí, ak ide o výživné pre maloleté dieťa.

Podľa § 77 ods. 1 prvá a druhá veta Zákona o rodine, právo na výživné sa nepremlčuje. Možno ho však priznať len odo dňa začatia súdneho konania.

Pri posudzovaní vyživovacej povinnosti odporcu súd aplikoval vyššie uvedené zákonné ustanovenia a skúmal, či navrhovateľka nie je schopná sama sa živiť, teda či nemá žiadny príjem, prípadne jej príjem je nedostatočný a nestačí na úhradu jej osobných potrieb. Z doterajšej súdnej praxe vyplýva, že rozvedený manžel nie je schopný samostatne sa živiť spravidla v tých prípadoch, keď sa stará o deti do troch rokov veku, prípadne o deti staršie, avšak invalidné, vyžadujúce osobitnú starostlivosť, alebo o deti, ktoré z rôznych dôvodov nemôžu byť umiestnené v kolektívnych zariadeniach. Uvedenú zákonnú podmienku možno považovať za splnenú aj v tých prípadoch, keď podľa lekárskeho potvrdenia, alebo znaleckého posudku rozvedená manželka nie je so zreteľom na svoj vek alebo zdravotný stav schopná zárobkovej činnosti, alebo za danej situácie nemá možnosť a príležitosť zaobstarať si primerané zamestnanie.

Pri skúmaní existencie nároku na príspevok rozvedeného manžela neplatí zásada, ktorá sa uplatňuje pri posudzovaní nároku na výživné manžela, teda že hmotná a kultúrna úroveň oboch manželov má byť zásadne rovnaká. Rozsah príspevku rozvedeného manžela je určený predovšetkým tým, že musí ísť o primeranú výživu a výživné je určené na úhradu odôvodnených potrieb, ktorými nemožno rozumieť len náklady na stravovanie, ale i náklady na všetky odôvodnené životné potreby, dané vekom, zdravotným stavom, spôsobom života a podobne. Rozsah, v ktorom sa tieto potreby pokrývajú, má byť však primeraný, čo znamená, že pôjde o bežné a obvyklé potreby, zodpovedajúce životnej situácii oprávneného, a že naopak nepôjde o potreby, ktoré prevyšujú obvyklý štandard, a to ani vtedy, ak by ich povinný manžel mal možnosť pokryť. Pri posúdení primeranej úhrady osobných potrieb je potrebné brať do úvahy aj to, či potreby oprávneného manžela nie sú čiastočne kryté iným spôsobom.

Ďalším kritériom pre určenie rozsahu príspevku na výživu rozvedeného manžela sú schopnosti a možnosti povinného. Rovnako sa súd zaoberal aj otázkou, či by priznanie výživného nebolo v rozpore s dobrými mravmi.

Pokiaľ odporca tvrdil, že priznanie uplatneného nároku by bolo v rozpore s dobrými mravmi, súd nemal toto tvrdenie v konaní preukázané. Ako už bolo konštatované v konaní 21P/85/2012, za hlavnú príčinu rozvratu manželstva navrhovateľka uviedla neveru zo strany odporcu, ktorú odporca v konaní pred súdom nepoprel. Neskoršie tvrdenie odporcu, že neveru nepoprel iba z dôvodu lojálnosti a solidárnosti voči navrhovateľke ako aj z dôvodu predchádzania priesťahov konania o rozvod, sa javí len ako účelové.

Pokiaľ ide o konanie navrhovateľky spočívajúce v tom, že odporcovi predložila návrh dohody, kde bola suma 100,- € a súdu predložila návrh dohody so sumou 150,- €, toto konanie nesmerovalo voči odporcovi ako povinnému, pričom navrhovateľka tento rozpor súdu dostatočne ozrejmla (čo už súd uviedol vyššie). Vzhľadom na uvedené súd konštatuje, že konanie navrhovateľky nie je možné považovať za konanie v rozpore s dobrými mravmi, a teda ani priznanie výživného neodporuje dobrým mravom.

Súd dospel na základe vykonaného dokazovania k záveru, že návrh navrhovateľky je v časti priznaného nároku dôvodný a vo zvyšnej časti súd návrh zamietol. Súd mal v konaní preukázané, že jediným príjmom navrhovateľky bol rodičovský príspevok, ktorý v r. 2012 predstavoval 194,70 € mesačne a v r. 2013 predstavoval sumu 199,60 €. Navrhovateľka sa osobne starala o mal. X., s ktorou bola na rodičovskej dovolenke a jej príjem bol nedostatočný na uspokojenie jej osobných potrieb. Od 10.08.2013 bola navrhovateľka evidovaná ako nezamestnaná a od septembra 2013 mal. X. navštevovala škôlku. Súd mal preukázané, že príjem odporcu bol v priemere v sume 857,- € mesačne. Za nevyhnutné výdavky na zabezpečenie základných životných potrieb odporcu akceptoval súd výdavky pozostávajúce z výživného na mal. deti, platby za poisťky na mal. deti a jeho poisťky, splátky pôžičky, náklady na bývanie, stravu a pod. Súd je však toho názoru, že preukázané boli platby za výživné, poisťky, splátky úveru a školné. Pokiaľ sa týka výdavkov na stravu, je zarážajúce, ak odporca uviedol v tomto konaní výdavky na stravu v sume 200,- € mesačne (podanie doručené súdu dňa 14.12.2012) a v konaní o rozvod manželstva uviedol výdavky na stravu 70,- € mesačne (podanie doručené súdu dňa 12.04.2012). Nie je pravdepodobné, že by sa v priebehu pol roka skoro zdvojnásobili výdavky na stravu.

Odporca ako rozvedený manžel navrhovateľky je schopný z jeho príjmu (aj po zohľadnení jeho výdavkov) platiť súdom určený príspevok na rozvedenú manželku vo výške 100,- € mesačne.

Súd rozhodol o priznaní príspevku na výživu rozvedenej manželky pre navrhovateľku od 16.11.2012 (dátum podania návrhu) do 31.08.2013, nakoľko mal. X. od septembra 2013 navštevuje škôlku, čím sa u navrhovateľky obnovila schopnosť sama sa živiť, nakoľko sa už celodenne nestará o mal. deti, a teda mala možnosť už vopred nájsť si zamestnanie, z ktorého by jej plynul pravidelný príjem. Navrhovateľka súdu nepreukázala žiadne závažné okolnosti, na základe ktorých by sa dalo jednoznačne konštatovať, že nie je schopná sama sa živiť. Len sama skutočnosť, že k určitému okamihu nemala navrhovateľka dostatok práce, nesvedčí o jej neschopnosti živiť sa sama, pričom nie je dostačujúce, že navrhovateľka bola evidovaná na ÚPSVaR Žilina ako nezamestnaná. Okrem toho od septembra 2013 do nástupu do zamestnania navrhovateľka poberala dávku v nezamestnanosti, čím mala zabezpečený príjem aspoň na pokrytie nevyhnutých výdavkov.

Na strane odporcu tak vznikol vo vzťahu k navrhovateľke nedoplatok na určenom výživnom za rozhodujúce obdobie od 16.11.2012 do 31. 08. 2013 v sume 950,- € (teda alikvotná čiastka za mesiac november 2012 je 50,- €, 9 mesiacov x 100,- € = 900,- €, spolu teda v sume 950,- €). Tento nedoplatok výživného súd podľa § 160 ods. 1 O.s.p. povolil odporcovi splatiť za podmienok splatnosti uvedených vo výroku tohto rozhodnutia.

Súd určil lehotu splatnosti v rozsahu 3 mesiacov od právoplatnosti tohto rozhodnutia, nakoľko v súčasnosti je navrhovateľka zamestnaná a ak jej nebude nedoplatok vyplatený do 3 dní tak, nespôsobí to u nej ťaživú sociálnu situáciu.

Súd o trovách konanie rozhodne v samostatnom rozhodnutí, nakoľko splnomocnený zástupca navrhovateľky aj odporcu si uplatnili nárok na náhradu trov konania.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je prípustné odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia prostredníctvom podpísaného súdu ku Krajskému súdu v Žiline, v 4 vyhotoveniach.

V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach podľa § 42 ods. 3 OSP (t.j. ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sleduje, musí byť podpísané - každý rovnopis vlastnou rukou, pri právnických osobách opatrený popisom osoby oprávnenej konať za subjekt, ako aj odtlačkom razítka a datované) tiež uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha.

Odvolanie proti rozsudku alebo uzneseniu, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej, možno odôvodniť len tým, že

- a) v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods. 1,
- b) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- c) súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- d) súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- e) doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (§ 205a),
- f) rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie treba predložiť s potrebným počtom rovnopisov a s prílohami tak, aby jeden rovnopis zostal na súde a aby každý účastník dostal jeden rovnopis, ak je to potrebné. Ak účastník nepredloží potrebný počet rovnopisov a príloh, súd vyhotoví kópie na jeho trovy.

V prípade, že nebude dobrovoľne splnená povinnosť uložená týmto rozhodnutím, môže sa osoba oprávnená z rozhodnutia domáhať uspokojenia svojho nároku návrhom na výkon rozhodnutia alebo na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona (Zákon č. 233/1995 Z.z. v platnom znení).